

Handleplan vedrørende sorg og krise.

1. Dødsfald af barn.
2. Dødsfald af forældre/søskende.
3. Dødsfald af bedsteforældre/andre nære voksne til børn i Nældebjerg.
4. Dødsfald af personale.
5. Alvorlig sygdom blandt børn i Nældebjerg.
6. Alvorlig sygdom blandt personalet i Nældebjerg.
7. Skilsmisse blandt børnenes forældre.

1. Dødsfald af et barn:

Personen der modtager beskeden om dødsfaldet informerer Nældebjergs leder, som derefter informerer det øvrige personale samt bestyrelsesformand.

Sker det udenfor åbningstid er proceduren den samme.

-Der skrives på alle indgangsdøre den følgende morgen når vi åbner: *Det er med sorg, at vi må meddele Jer, at vi har mistet (fornavn, efternavn og stue)*

-Børnene samles stuevis og personalet taler med børnene om dødsfaldet, når alle børn er kommet.

-Nældebjergs leder samt et personale fra stuen tager på besøg i hjemmet, hvis forældrene ønsker det, med en buket blomster.

-Den berørte stue tænder levende lys når vi spiser frokost.

Dagen for begravelsen:

-Vi sender en krans fra Nældebjerg.

-Nældebjergs leder samt en eller flere fra stuen deltager i begravelsen.

-Vi taler med børnene om begravelsen når alle børn er kommet.

-Dagen efter begravelsen tager børn og voksne på tur til kirkegården og lægger blomster, tegninger mm. på graven. Her er de øvrige børns forældre velkomne til at deltage.

-Det er vigtigt at vi i den efterfølgende tid i Nældebjerg følger op på dødsfaldet – både i form af, at tale med børnene, men også ved at holde den afdødes garderobe/skuffe tom i et stykke tid. Har afdøde fødselsdag indenfor den nærmeste tid markeres denne dag også.

2. Dødsfald af forældre/søskende:

-Nældebjergs leder informerer personalet.

-en personalerepræsentant kontakter hjemmet og tilbyder den hjælp, som familien måtte have brug for.

-Når barnet kommer igen, tales der om dødsfaldet, og barnet får lov at tale så meget som muligt om det.

-Personalet har i tiden efter dødsfaldet en skærpet opmærksomhed på barnet.

-På stuen tages der emner op som omhandler døden.

-Nældebjergs leder samt en fra personalegruppen tager på besøg i hjemmet med blomster.

-Det er vigtigt, at vi taler med barnet om savnet, sorgen og smerten i den tid som barnet giver udtryk for at måtte have behov.

3. Dødsfald af bedsteforældre/andre nære voksne til børn i institutionen:

-Når en fra personalet får besked om dødsfaldet, taler han/hun med forældrene om barnets reaktion og eventuelle behov.

-En fra stuen taler med barnet om dødsfaldet og aftaler, hvordan der skal tales med den øvrige børnegruppe om dødsfaldet.

4. Dødsfald af personale:

-Personen der modtager beskeden, informerer Nældebjergs leder, som derefter informerer det øvrige personale samt bestyrelsesformanden.

-Sker det udenfor åbningstid er proceduren den samme.

-Der skal være mulighed for, at personalegruppen kan samles og deles om sorgen. Dette sker efter lukketid samme dag eller efterfølgende morgen.

-Har personalet brug for hjælp fra en præst eller psykolog fremskaffes dette.

-Der tændes levende lys.

-Nældebjergs leder tager på besøg i hjemmet med blomster.

Dagen for begravelsen:

-Nældebjerg lukker og forældrene finder anden mulighed for pasning, så alle i personalegruppen har mulighed for at deltage.

-Nældebjerg sender en krans til begravelsen.

-Dagen efter begravelsen tager børn og voksne til kirkegården og lægger blomster, tegninger mm på graven. Forældre til børnene er velkomne til at deltage.

5. Alvorlig sygdom blandt børn i institutionen:

-En fra personalegruppen har løbende kontakt til forældrene.

-Hvis det er muligt og forældre ønsker det, tager en gruppe børn og voksne fra Nældebjerg på hjemmebesøg.

-Der sendes jæv

nligt små hilsner til barnet i form af tegninger eller breve.

-Hvis sygdommen tillader det, opfordres forældrene til at tage det syge barn med på besøg i Nældebjerg.

-Personalet taler med de øvrige børn om barnets sygdom.

6. Alvorlig sygdom blandt personalet i institutionen:

-Nældebjergs leder kontakter den syge medarbejder og taler med ham/hende om forløbet.

-Hvis medarbejderen er væk fra arbejdspladsen i en længere periode, kontaktes han/hun jævnligt af lederen.

-Hvis medarbejderen er væk fra arbejdspladsen i en længere periode, tales der med børnene om, hvorfor han/hun ikke er i institutionen.

-Hvis medarbejderen er tilknyttet arbejdspladsen trods sygdomsforløbet, taler leder og medarbejder jævnligt sammen om forløbet.

7. Skilsmisse blandt børnenes forældre:

-For børn midt i en skilsmisse, spiller vi som personale ofte en meget vigtig rolle. Børnene ser typisk os som en central voksen i sit liv. Derfor kan vores hjælp gøre en væsentlig forskel for skilsmissebarnet.

-Vi skal være åbne og anerkendende overfor de følelser barnet har.

-Vi skal undgå at give barnet en fornemmelse af, at det hurtigt skal "komme over" følelsen.

-Barnet kan formentlig ikke sige så meget om sine tanker, så det kan være en god ide at give barnet nogle perspektiver – fx *-at det må være svært nu når far er flyttet.* Eller *-det må være svært at skulle bo 2 steder.* På den måde møder vi den sorg eller følelse som barnet har, men endnu ikke er gammel nok til at udtrykke.

Se bilag 1 med gode råd til forældre som står i skilsmisse.

Børns reaktion på skilsmisse (den oversete sorg) og hvad vi kan gøre:

Gode råd til forældrene:

-Tag ansvar for det praktiske omkring skilsmissen. Barnet har ret til at blive hørt, men skal *ikke have mulighed for at vælge mellem sine forældre.*

-Undgå bebrejdelser og skænderier, når barnet er til stede. Børn kan få koncentrationsproblemer, indlærings- sociale- og søvnproblemer hvis forældrene ikke kan enes.

-Anerkend at I har en fælles fortid som familie, og at barnet har brug for, at I taler pænt sammen. Børn holder bl.a. af, at få fortalt hvordan mor og far mødte hinanden.

-Lad barnet dele de svære følelser med andre. Eksempelvis pædagogerne, som kan være en god støtte for barnet. Pædagogen kan være en neutral voksen at vende sine tanker og følelser med, men barnet taler nødvendigvis ikke spontant om deres sorg over forældrenes skilsmisse. For det faglige personale, er det derfor vigtigt, at spørge ind til hvordan barnet har det.

-Husk at det er Jer som forældre, der skal informere institutionen – ikke barnet.

-Uanset din kommende tilværelse, så husk at være sammen med barnet alene.

-Man skal sige "farvel" til ægteskabet, men "goddag" til børnesamarbejdet.

-Bedsteforældre kan være en god mulighed for de vante og trygge rammer, som barnet savner og ikke har – specielt i begyndelsen med etablering af ny bolig osv.

-HUSK – BARNET ER IKKE DER HVOR DU ER! DU ER MÅSKE ALLEREDE VIDERE I DIT LIV FORDI DU HAR FORSTÅElsen FOR HVAD DER ER SKET. (MÅSKE ER DET EN LETTELSE..) MEN DET ER BARNET IKKE.